

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Невена Славева Филипова, член на научното жури за придобиване на научната и образователна степен „ДОКТОР“ от Надежда Атанасова Миленкова, докторант редовна форма на обучение, област на висше образование Педагогически науки, по професионално направление 1.2 Педагогика, докторска програма „История на педатотисата и българското образование“.

Дисертационният труд на Надежда Атанасова Миленкова е на тема „Влиянието на американската педагогическа мисъл върху предучилищното възпитание в България“ / в края на 19 и началото на 20 век/

Трудът е в обем от 190 страници, структуриран в увод, три глави, заключение, приноси, библиография и публикации по темата. В увода докторантката формулира работна хипотеза, обект и предмет, цел и задачи на изследването. Избраните изследователски методи са подходящи за историко-педагогическо проучване. Акцентира върху значимостта на проблематиката, както и на някои аспекти на досегашни прочвания по темата.

В глава първа „Развитие на предучилищното възпитание в САЩ и България в края на 19 и началото на 20 век“, Надежда Миленкова очертава:

- първите опити за откриване на детски градини и за теоретизиране на предучилищното възпитание у нас – законодателни инициативи/Драган Цанков, Никола Мушанов, Георги Живков, Константин Величков, Иван Шишманов, Ст Омарчевски и др./;
- развитието на предучилищното възпитание в САЩ и взаимодействието с Европа. Проследени са дейността и идеите на видни изследователи – влиянието на Фр. Фрьобел в САЩ, Джон Дюи, Стенли Хол, Уилям Килпатрик;
- ролята и мястото на Елизабет Кларк за влиянието на американската предучилищна педагогика у нас;
Рецепцията на американската предучилищна педагогика в България / глава трета/, е разкрито чрез проучване на каналите за това влияние, а именно:
- дейността на изтъкнати американски педагози като Сюзън Блоу, Елизабет Харисън, Джон Дюи и други;

- наши просветни дейци, учили в Европа, владеещи езици, участващи в различни дискусии за най-новите идеи в педагогиката;
- преводи и публикации за най – актуалните педагогически идеи – теория на проектния метод/ Д.Дюи/;
- български студенти,специализанти в САЩ – Пенка Касабова, Добра Палашева, Генчо Пиръов и др.;

В глава трета докторантката проследява дейността и възгледите на Пенка Касабова. Чрез проучване трудове на различни автори/ проф. Райна Захаријева, доц. Милка Терзийска, доц. Снежана Върчева и др./, лични спомени на Пенка Касабова/ „Скици по пътя на живота“ и сп. „Първи стъпки“, Надежда Миленкова разкрива мястото и ролята на Пенка Касабова за популяризиране и осмисляне на ново равнище идеите и практическото приложение на предучилищното възпитание в България чрез:

- курсове и различни обучения;
- срещи с отговорни институции/ инспектори и министри/ с цел промяна отношението им към детските градини и работата на детската учителка;
- създаване на дружество „Фридрих Фрьобел“ с печатен орган“Първи стъпки“;
- организиране на летни датски градини/ вкл. и в селата/, за които работи със свои сътрудници;

Достоинствата на дисертационния труд на Надежда Атанасова Миленкова се отнасят до:

1.Извършено е цялостно изследване върху влиянието на американската педагогическа мисъл върху предучилищното възпитание в България през посочения период.

2. Налице е успешен опит развитието на предучилищното възпитание у нас да бъде поставено в контекста на американската, европейската и българската предучилища педагогика.

3.Ясно са откροени както идеите, така и практиките на това влияние.

4.Очертани са в историко-педагогическа последователност тенденциите в развитието на предучилищното възпитание у нас и САЩ, както и посоките и източниците на това взаимодействие.

5.В немалкия обем от източници успява:

- да открие важното, същественото, имащо пряко отношение към цела и задачите на изследване;

-да подчини доказателствения материал на замисъла на проучването;

-да покаже сериозна осведоменост на съществуващите източници и умело да ги използва за доказване на хипотезта;

- ясно и точно да формулира изводите и обобщенията, до които стига в резултат на критичен анализ на използваните източници;

Като забележка бих посочила следното: втора и пета задачи могат да се обединят в една.

Препоръка: трудът да се отпечати, като се допълни с някои допълнителни проучвания по проблема.

Предлагам на членовете на уважаемото научно жури да присъди на Надежда Атанасова Миленкова ОНС „ДОКТОР“ в област на висшето образование Педагогически науки, професионално направление 1.2 Педагогика, докторска програма „История на педагогиката и българското образование и предложи на ФС на Факултета по Педагогика за утвърждаване.

25.06. 2024 г.

Благоевград

Рецензент:.....

/ проф. д-р Невена Филипова/